

FIȘA DISCIPLINEI

2023-2024

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Teologie Romano-Catolica
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolica Didactica
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii	Master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Rituri și obiceiuri funerare						
2.2 Titularul activității de curs	Prof. dr. Diósi Dávid						
2.3 Titularul activității de seminar	Prof. dr. Diósi Dávid						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestru	4	2.6 Tipul de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei	obligatoriu

3. Timpul total estimat

3.1 Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					41
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					32
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					34
Tutoriat					8
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore activități individuale					119
3.8 Total ore din planul de învățământ					175
3.9 Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu sunt.
4.2 de competențe	Nu sunt.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Videoproiector, laptop / tabla inteligenta; Microsoft Teams, Canvas
5.2 de desfășurarea a seminarului	Videoproiector, laptop / tabla inteligenta; Microsoft Teams.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● Studenții vor dobândi cunoștințe despre teologia și antropologia morții, comunicarea cu cei îndurerați și procesele psihologice ale durerii și pierderii. ● Vor învăța cum să faciliteze conversațiile de sprijin individual în slujirea persoanelor în doliu; finalizarea cursului va permite participantului să ofere sprijin individual persoanelor în doliu în cadrul propriilor competențe. ● Cursul urmărește, de asemenea, să introducă obiceiurile funerare și mortuare ale locuitorilor comunităților noastre catolice, ținând cont în același timp de obiceiurile relevante ale altor confesiuni. <ul style="list-style-type: none"> ☐ Să cunoască obiceiurile funerare ale credincioșilor. ☐ Pentru a afla despre obiceiurile funerare ale altor confesiuni. ☐ Să dobândească un spirit ecumenic.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea gândirii analitice și critice • cunoștințe psihologice • dobândirea de cunoștințe etnografice • cunoștințe de teologie populară

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - ajutorarea mai eficientă a persoanelor în doliu - dobândirea unor competențe de bază pentru organizarea/dirijarea unor eventuale grupuri de doliu la nivel plebiscitar/arhidiecezan/(arhieresc) - cunoașterea obiceiurilor funerare - introducerea în lumea spirituală a credincioșilor îndoliați
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea lumii spirituale a celui îndurerat - cunoașterea contextului în care se desfășoară obiceiurile funerare

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Moartea: definiții, diferite "forme"	curs	
2. Teologia morții I: Problema morții în teologie	curs	
3. Teologia morții II: Aspecte escatologice	curs	
4. Atitudini contemporane față de moarte	curs	
5. Durerea și procesul ei	curs	
6. Psihologia persoanei în doliu	curs	
7. Atitudinea copiilor față de moarte/durere	curs	
8. Procesul de doliu	curs	
9. Fenomenul morții și al doliului în spitale (pacient, rude, medici și asistente medicale)	curs	
10. Ritualuri ale morții I: vise, credințe, starea de dinaintea morții	curs	
11. Ritualurile funerare II: De la moarte la înmormântare	curs	
12. Ritualuri funerare III: Înmormântarea,	curs	

poarta, cimitirele, semnele funerare		
13. Forme moderne de doliu: facebook, cimitire digitale, etc.	curs	
14. Rugăciuni pentru morți și despărțire	curs	
<p>Bibliografie obligatorie: BALÁZS LAJOS: Menj ki én lelkem a testből... Elmúlás és temetkezés Csíkszentdomokoson, Csíkszereda 1995.</p> <p>SINGER MAGDOLNA: Gyászkísérés. Együtt a bánat és a feldolgozás útján, Budapest 2021.</p> <p>VERENA KAST: A gyász. Egy lelki folyamat stádiumai és esélyei, Budapest 2021.</p> <p>CSEJTEI DEZSŐ: Filozófiai metszetek a halálról, Pallas Stúdió 2002.</p> <p>DEÁK FERENC LORÁND: Temetkezési és halottas szokások Csernátonban és környékén, Csíkszereda 2009.</p> <p>DIÓSI DÁVID: <i>A búcsú: szentelmény. Egy középkori gyakorlat újkori teológiája</i>, in: Keresztény Szó 11 (2000/ 10), 9-13.</p> <p>DIÓSI DÁVID: Halottsiratás az ószövetségi Szentírásban, in: Studia Theologica Transsylvaniensia 13 (2010), 59-75.</p> <p><i>DIÓSI DÁVID: Totenkult bei den Christen. Die Übernahme jüdischer und heidnischer Trauergebräuche in die römisch-christliche Sterbe- und Begräbnisliturgie. Eine religions- und liturgiegeschichtliche Untersuchung</i>, Cluj Napoca 2010.</p> <p>GISBERT GRESHAKE: Az élet vége, Budapest 2001.</p> <p>HESZ ÁGNES: Élők, holtak és adósságok. A halottak szerepe egy erdélyi falu társadalmában, Budapest 2012.</p> <p>KLIGMAN, GAIL: Nunta mortului, Iași 2005.</p> <p>KUNT ERNŐ: Az utolsó átváltozás. A Magyar parasztság halálképe, Budapest 1987.</p> <p>VIRT ISTVÁN: „Elszakasztottad a testemtől én lelkemet”. A moldvai és a Baranya megyei csángók halottas szokásai és hiedelmei,</p>		

<p>Kolozsvár 2001.</p> <p>Bibliografie recomandată: BALÁZS LAJOS: Hogyan hal meg a Csíkszentdomokosi parasztember? Kibékülés Istennel. In: Kharón. Thanatológiai Szemle 2 (1998/3), 27-36.</p> <p>MARIE DE HENNEZEL – JEAN-YVES LELOUP: A halál művészete. Hogyan nézzünk szembe a halállal? Vallási hagyományok és humanista spiritualitás napjainkban, Budapest 1999.</p> <p>RAHNER, KARL: <i>Das Leben der Toten</i>, in: K. Rahner: Sämtliche Werke 12: Menschsein und Menschwerdung Gottes. Studien zur Grundlegung der Dogmatik, zur Christologie, Theologischen Anthropologie und Eschatologie (bearbeitet von H. Vorgrimler), Freiburg/ Basel/ Wien 2005, 540–546.</p> <p>RAHNER, KARL: <i>Über das christliche Sterben</i>, in: K. Rahner: Sämtliche Werke 12: Menschsein und Menschwerdung Gottes. Studien zur Grundlegung der Dogmatik, zur Christologie, Theologischen Anthropologie und Eschatologie (bearbeitet von H. Vorgrimler), Freiburg/ Basel/ Wien 2005, 534–539.</p>		
<p>8.2 Seminar</p>	<p>Prezența la seminar este obligatorie. Este permisă absența de la două seminarii fără obligația de a recupera prezența.</p> <p>În cadrul seminarului, studenții vor prezenta tema aleasă. Toți studenții sunt obligați să citească literatura de specialitate indicată. Prezentarea temei va fi urmată de o discuție pe marginea întrebărilor.</p>	
	<p>Metode de predare/ învățare</p>	<p>Observații</p>
<p>1. Moartea: definiții, diferite "forme"</p>	<p>prezentarea temei, discuții</p>	
<p>2. Teologia morții I: Problema morții în teologie</p>	<p>prezentarea temei, discutii</p>	
<p>3. Teologia morții II: Aspecte escatologice</p>	<p>prezentarea temei, discutii</p>	
<p>4. Atitudini contemporane față de moarte</p>	<p>prezentarea</p>	

	temei, discutii	
5. Durerea și procesul ei	prezentarea temei, discutii	
6. Psihologia persoanei în doliu	prezentarea temei, discutii	
7. Atitudinea copiilor față de moarte/durere	prezentarea temei, discutii	
8. Procesul de doliu	prezentarea temei, discutii	
9. Fenomenul morții și al doliului în spitale (pacient, rude, medici și asistente medicale)	prezentarea temei, discutii	
10. Ritualuri ale morții I: vise, credințe, starea de dinaintea morții	prezentarea temei, discutii	
11. Ritualurile funerare II: De la moarte la înmormântare	prezentarea temei, discutii	
12. Ritualuri funerare III: În mormântarea, poarta, cimitirele, semnele funerare	prezentarea temei, discutii	
13. Forme moderne de doliu: facebook, cimitire digitale, etc.		
14. Rugăciuni pentru morți și despărțire		
Bibliografie		
<p>BALÁZS LAJOS: Hogyan hal meg a Csíkszentdomokosi parasztember? Kibékülés Istennel. In: Kharón. Thanatológiai Szemle 2 (1998/3), 27-36.</p> <p>MARIE DE HENNEZEL – JEAN-YVES LELOUP: A halál művészete. Hogyan nézzünk szembe a halállal? Vallási hagyományok és humanista spiritualitás napjainkban, Budapest 1999.</p> <p>RAHNER, KARL: <i>Das Leben der Toten</i>, in: K. Rahner: <i>Sämtliche Werke 12: Menschsein und Menschwerdung Gottes. Studien zur Grundlegung der Dogmatik, zur Christologie, Theologischen Anthropologie und Eschatologie</i> (bearbeitet von H. Vorgrimler), Freiburg/ Basel/ Wien 2005, 540–546.</p> <p>RAHNER, KARL: <i>Über das christliche Sterben</i>, in: K. Rahner: <i>Sämtliche Werke 12: Menschsein und Menschwerdung Gottes. Studien zur</i></p>		

Grundlegung der Dogmatik, zur Christologie, Theologischen Anthropologie und Eschatologie (bearbeitet von H. Vorgrimler), Freiburg/ Basel/ Wien 2005, 534–539.		
---	--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu cerintele reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul programului.

- - învățarea despre obiceiurile funerare
- - o îngrijire pastorală mai profesionistă

10. Evaluare

Tip evaluare	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Concepte cheie și capacitatea de a aplica informațiile acumulate	examen oral	70 %
	Prezență activă		10 %
10.5 Seminar	Participarea la seminarii (prezentarea temei, asimilarea literaturii, implicare în discuții pe marginea temei abordate)	Verificare pe parcurs	10 %
	Prezență activă		10 %

10.6 Standard minim de performanță

- Cunoașterea de bază ale tematicilor
- Implicarea activă în discuții în cadrul seminarului, care să reflecte parcurgerea literaturii

Data
27.09.2023.

Responsabil curs
Prof. dr. Diósi Dávid

Responsabil seminar
Prof. dr. Diósi Dávid

Data avizării în departament
29.09.2023

Director de departament
Prof. dr. Nóda Mózes